

Yttrande över Trafikverkets samråd om Norrbotniabanan, delsträckan Länsgränsen Västerbotten/Norrbotten - Munksund

Piteå kommun och Piteå kommunföretag AB (hädanefter benämnt som Piteå kommun eller kommunen) ser positivt på att planeringen av Norrbotniabanan går framåt. Trafikverket har initierat samråd för delsträckan Länsgränsen Västerbotten/Norrbotten – Munksund, järnvägsplan 10 (JP 10) inom projektet Norrbotniabanan, med syfte att presentera linjealternativ, underlagsmaterial och fortsatt planeringsarbete. Samrådet är en viktig del av järnvägsplanens framtagande och ger kommuner, intressenter och allmänhet möjlighet att lämna synpunkter innan planen fastställs.

Kommunen betonar vikten av att järnvägsdragningen möjliggör fortsatt samhällsutveckling, bevarar befintlig bebyggelse och verksamheter i så stor utsträckning som möjligt samt främjar en hållbar och attraktiv samhällsutveckling. Yttrandet omfattar generella synpunkter, specifika synpunkter samt övriga synpunkter och information.

En väl fungerande järnvägsinfrastruktur är av stor betydelse för Piteå kommun och regionen. Norrbotniabanan är en nyckelfunktion för att knyta samman kommuner och regioner, förbättra godstransporter och möjliggöra pendling och resor med kollektivtrafik. En robust och långsiktig lösning är viktig för näringslivets konkurrenskraft, samhällsutvecklingen och regionens attraktivitet.

Norra Sverige befinner sig fortsatt i en omfattande omställning med satsningar på fossilfri industri, energieffektivisering och klimatanpassad utveckling. För att stödja denna utveckling krävs en välplanerad och effektiv transportinfrastruktur som möjliggör hållbara transporter och bidrar till regionens ekonomiska och sociala utveckling.

De synpunkter som lämnas här är av strategisk karaktär och syftar till att säkerställa att linjevalet så långt som möjligt främjar Piteås långsiktiga samhällsutveckling och attraktivitet. Piteå kommun lämnar därför följande inspel på samrådsmaterialet för Norrbotniabanan.

Generella synpunkter

- **Samhällsutveckling**

Piteå kommun välkomnar att arbetet med Norrbotniabanan går framåt och vill starkt understryka att planeringen måste säkerställa förutsättningar för fortsatt samhällsutveckling i Piteå. Piteå kommun betonar därför vikten av att så långt som möjligt skapa förutsättningar för befintliga verksamheter att förbli intakta och fortsätta sin verksamhet utan större förändringar. Det är också av högsta vikt att bostäder i största möjliga utsträckning bevaras. Detta gäller både det slutliga linjevalet och åtgärder för att minimera intrång och negativa effekter på livskvalitet och hållbar utveckling och istället bidra till Piteå kommuns vision om att vara Sveriges bästa plats att bo på.

- **Jordbruksmark**

Piteå kommun vill även lyfta vikten av att värna jordbruksmark. Jordbruksmark är en ändlig resurs och av stor betydelse för långsiktig livsmedelsförsörjning, lokal näringsverksamhet och ett öppet och levande landskap. Fragmentering av brukningsbar mark kan leda till försämrade förutsättningar för rationellt och hållbart brukande, vilket på sikt riskerar att försvaga jordbrukets ställning och utvecklingsmöjligheter i kommunen. Piteå kommun anser därför att det är av stor vikt att linjevalet utformas så att påverkan på jordbruksmark minimeras och att ett alternativ som bevarar mest sammanhängande mark prioriteras. Detta är viktigt för att stödja och säkerställa en resilient och långsiktigt hållbar samhällsutveckling i linje med kommunens övergripande mål och visioner.

Specifika synpunkter

- **Bro**

Piteå kommun vill framhålla att en fast hög bro är att föredra, då det är en stabil konstruktion med hög driftsäkerhet, vilket minimerar risker för driftstopp och störningar för resenärer och näringsliv. Där bron går över land och passage under konstruktionen kan säkerställas är järnvägen inte en barriär, utan bidrar till att minska fragmentering av marken och underlätta tillgången till viktiga målpunkter som Pite Havsbad. Detta skapar bättre förutsättningar för fortsatt användning och gynnar både friluftsliv och naturvärden. En hög fast bro minimerar dessutom inskränkningar i vattnet och skyddar omkringliggande vattenmiljöer.

Kommunen anser vidare att bron ska utformas så att farleden fortsatt är fullt funktionell, vilket är avgörande för både näringsliv och rekreation. Piteå kommun vill framhålla vikten av att bron ges hög kvalitet i gestaltning och arkitektonisk utformning.

Kommunen anser att bron ska utformas så att den kan fungera som ett tydligt landmärke och en representativ entré till Piteå, samtidigt som den integreras estetiskt i omgivningen och bidrar till en attraktiv miljö för både boende och besökare. En arkitekttävling skulle kunna vara lämplig för att säkerställa en väl genomtänkt och högkvalitativ gestaltning, med tanke på platsens betydelse som entré till Piteå och som landmärke för boende och besökare.

- **Pite Havsbad**

Pite Havsbad är en av Piteås och regionens mest betydelsefulla och prioriterade anläggningar för turism och näringsliv. Anläggningen lockar årligen ett stort antal nationella och internationella besökare och bidrar därmed till sysselsättning, omsättning och ett brett utbud av service och aktiviteter. Genom sin storlek, sitt läge och sitt helårsutbud fungerar Pite Havsbad som en central motor för den lokala och regionala turismen. Piteå kommun vill framhålla att det är av största vikt att

järnvägssträckningen inte inskränker på eller begränsar Pite Havsbads område. I stället bör en linje väljas som möjliggör fortsatt utveckling av Pite Havsbad och där negativ påverkan på verksamheten minimeras. Piteå kommun ser fortsatt ett behov att enligt tidigare beslut detaljstudera eventuellt stationsläge vid Pite Havsbad.

- **Infart Haraholmen**

För Piteå kommun är det av största vikt att korsningen vid väg 505/506 vid infarten till Haraholmen prioriteras i samband med Norrbottenbanans anläggande, då den är en strategiskt viktig punkt för trafikflödet till och från Pite Hamn. Kommunen vill särskilt framhålla behovet av att planeringen möjliggör tillskapandet av en framtida ytterligare infart från Haraholmen, vilket är utpekad i Piteås översiktsplan. En sådan lösning är avgörande för att säkerställa en robust och långsiktig trafikförbindelse, trygga framkomligheten till Piteå Hamn samt underlätta transporter för både person- och godstrafik under byggtid och i framtiden.

- **Dragning nära Havsbadsvägen**

Piteå kommun vill framhålla att järnvägen bör dras så nära Havsbadsvägen som möjligt på de sträckor där höjden på järnvägen gör den till en barriär. Det skulle minimera fragmentering av naturområden, värna friluftsliv och djurliv samt undvika tillskapandet av svårbrukade restområden. Kommunen betonar att Pitholmsheden är ett betydelsefullt natur-, rekreations- och motionsområde samt av vikt för rennäringen, och anser därför att intrånget i området ska hållas så begränsat som möjligt.

- **Passage av järnvägen**

Området mellan Pitsund och gränsen mot JP 11 har höga natur- och rekreationsvärden, med bland annat nyckelbiotoper, skogsstigar och anläggningar för friluftaktivitet. Området nyttjas frekvent för rekreation, bad, fiske och vistelse, och rymmer flera viktiga målpunkter såsom Pite Havsbad, Pitsund, Guldkusten (området väster om Gamla Pitsundsvägen), Klubben och Pitholmsheden. För att säkerställa fortsatt tillgänglighet och användning av området anser kommunen att det ska finnas möjlighet att passera järnvägen på flera strategiskt placerade platser inom sträckan.

Övriga synpunkter och information

- **Grundvattenförekomst**

Piteå kommun vill informera Trafikverket om att det på Pitholmsheden finns en utpekad grundvattenförekomst och ett vattenskyddsområde för en reservvattentäkt. Det behöver skyddas som en potentiell framtida resurs, detta ställer krav på utformningen av järnvägen samt på förebyggande åtgärder under både bygg- och driftskedet.

- **Miljö- och markrelaterade aspekter**

Piteå kommun vill lyfta vikten av att i det fortsatta arbetet beakta miljö- och markrelaterade aspekter såsom biologisk mångfald, markförhållanden (t.ex.

sulfidjord), förändrade vattenflöden, luftkvalitet samt eventuella förorenade områden. Potentiellt förorenade områden som berörs av linjealternativen på sträckan är drivmedelsanläggning, motorbana samt skjutbana. Kommunen bistår gärna med lokalkännedom och relevanta underlag i dessa frågor.

- **Påverkan befintlig infrastruktur**

Piteå kommun konstaterar att Norrbotniabanan kommer att påverka befintlig infrastruktur, och att hanteringen av dessa frågor bör ske inom den pågående dialogen mellan kommunen och Trafikverket.

Piteå kommun

Patric Lundström (S)
Ordförande för Kommunstyrelsen